

гасъ злытъ които бѣхте принуденъ да употребявате ще станхтъ непотребни. Но и тогази не трѣба да престанете да имъ са докарвате добрѣ, защото никога не трѣба да сте непризнателни доро и къмъ злытъ человѣци, и като имъ са докарвате добрѣ, старайте са да гы направите добры. Нуждно е да търпите въ тѣхъ нѣкои недостатъци простителни на человѣцината; но трѣба малко по малко да показвате властьта си и да обуздавате злинытъ които быхъ сторили открыто ако са оставяхъ на волята си. Подиръ сичко, нещастіе е да са прави доброто чрезъ лоши человѣци, и, ако и да е туй зло често неизбѣжно, но трѣба съкакъ да са стараете малко по малко да престане. Единъ благоразуменъ владѣтель, който желае благочиніето и правдата, достигва съ време да са минува безъ человѣци развратни и лукави, като намѣри намѣсто тѣхъ други добри съ доста-
тъчни способности.

„Но не е доста да са намѣрѣтъ добри подданици въ единъ народъ, потребно е еще да са създадѫтъ новы.“ „Туй, отговори Телемахъ, бы было найтрудно дѣло.“ „Съвеѣмъ не, пое Менторъ: старанието, което ще положите да търсите человѣци способни и добродѣтелни за да гы въздвигнете, ще привлече и одушеви тѣзи които иматъ дарованія и смѣлостъ, и съкий ще са сили да напредне. Колко человѣци има които крѣїтъ въ едно тѣмно бездѣйствie, и които быхъ станжли голѣмы человѣци, ако съревнованіето и надѣждата на сполуката гы насырчахъ въ трудоветъ имъ? Колко человѣци има на свѣта, които, поради бѣдността и без-
 силіето си, пріематъ да са подигнѫтъ чрезъ престъ-
 пленіето! Ако проче вый опредѣлите награды и по-
 чести на дарованіята и на добродѣтельта колко поддан-
 ници ще са образувать отъ само себеси! Но колко ще
 образувате и вый като гы произвождате постепенно отъ
 найдолнитъ служби до найвысокытъ! Вый трѣба да у-
 пражнявате дарованіята, да испытвате пространството
 на ума и истинността на добродѣтельта на сѣкиго. Че-
 ловѣцътъ които ще достигнѫтъ до найвысокытъ мѣста
 ще са приготвятъ предъ очите ви въ найдолнитъ. Ще
 гы надзиравате презъ сичкия имъ животъ отъ степень
 на степень, ще сѫдите за тѣхъ не отъ думытъ имъ,